

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag
Nederland

Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

Ons kenmerk
2019-0000071280

Uw brief (kenmerk)

Datum 30 april 2019
Betreft Gezamenlijk statement over het BICC

Geachte voorzitter,

Tijdens de Eurotop van 14 december vorig jaar zijn belangrijke stappen gezet om de Economische en Monetaire Unie (EMU) te versterken. Regeringsleiders maakten onder andere afspraken over de hervorming van het ESM, waaronder over een raamwerk voor het omgaan met schuldhoudbaarheid, een grotere rol voor het ESM bij het verstrekken van stabiliteitssteun en de vormgeving van de achtervang van het gemeenschappelijke afwikkelingsfonds. Daarnaast heeft de Eurotop de Eurogroep gevraagd om de kenmerken van een begrotingsinstrument voor convergentie en concurrentievermogen (BICC) uit te werken. Deze afspraken bevatten veel punten waarvoor het kabinet zich had ingezet, en konden rekenen op de steun van Nederland.

Tijdens de Eurotop, en de Eurogroep van 3 december die eraan vooraf ging, heeft veel discussie plaatsgevonden over een begrotingsinstrument voor de eurozone. Diverse lidstaten en de Europese Commissie wilden een instrument voor de stabilisatie van schokken in de eurozone. Nederland vond een dergelijke stabilisatiefunctie niet nodig en niet wenselijk. Als uitkomst van dit krachtenveld is besloten om te werken aan een instrument dat als doelstelling heeft om convergentie en concurrentievermogen te bevorderen. Afsproken is dat het BICC onderdeel zal uitmaken van de EU-begroting, complementair zal zijn aan andere instrumenten en onderhevig zal zijn aan voorwaarden en strategische aansturing vanuit de lidstaten. Het instrument zal daarnaast tot stand komen op basis van de normale, communautaire wetgevingsprocedure, op basis van het relevante Commissievoorstel, indien nodig aangepast. De omvang van het instrument zal worden bepaald in de context van het Meerjarig Financieel Kader (MFK).

De afspraken op gebied van het ESM, de bankenunie en het BICC worden momenteel uitgewerkt. Uw Kamer is in de afgelopen maanden over de voortgang geïnformeerd in de verslagen over de Eurogroep en de Ecofinraad, recentelijk nog in het verslag van de vergaderingen van 5 en 6 april.

**Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen**

Ons kenmerk
2019-0000071280

Om de onderhandelingen over het BICC tijdig en effectief te beïnvloeden, heeft Nederland samen met zes gelijkgezinde lidstaten, Denemarken, Finland, Ierland, Letland, Litouwen en Zweden, een verklaring opgesteld, waarin ze hun gezamenlijke ideeën over de vormgeving van het instrument onder de aandacht brengen.¹ Hierbij zend ik u deze verklaring, die vandaag aan de voorzitter van de Eurogroep is verzonden. De inhoud van de verklaring is in lijn met de eerder gecommuniceerde inzet van het kabinet.

De verklaring benadrukt dat het instrument als doel heeft de convergentie en concurrentiekracht in de eurozone en EU in bredere zin te versterken. Juist op dat terrein kan het BICC meerwaarde leveren ten opzichte van bestaande Europese begrotingsinstrumenten. Volgens het kabinet ligt de belangrijkste uitdaging van de Economische en Monetaire Unie in het versterken van nationale economieën. Dat vraagt in de eerste plaats om een verhoging van de productiviteitsgroei in het eurogebied, die de basis vormt voor concurrentievermogen en welvaart en het afgelopen decennium in een aantal eurolanden is achtergebleven bij andere ontwikkelde economieën. Daarnaast kan het bevorderen van de dynamiek op arbeids- en productmarkten het aanpassingsvermogen van eurolanden versterken.

Er is momenteel een belangrijke rol weggelegd voor het Europees Semester om landen aan te sporen hervormingen door te voeren die hun nationale economieën versterken. De hervormingen die worden geïdentificeerd in de landenspecifieke aanbevelingen in het kader van het Semester wijzen in de ogen van het kabinet doorgaans in de goede richting. Het kabinet denkt daarom constructief mee om het BICC zo vorm te geven dat het de implementatie van aanbevelingen in het kader van het Semester bespoedigt. Het BICC kan, onder de juiste voorwaarden vormgegeven, prikkels aan lidstaten geven om hun economie te hervormen en toekomstbestendig te maken. Dit past bij de door het kabinet eerder gecommuniceerde wens om de koppeling tussen de EU-begroting en het Europees Semester te versterken en bij de positieve grondhouding van het kabinet ten aanzien van het Commissievoorstel voor de *reform delivery tool* (RDT), zoals weergegeven in het betreffende BNC-fiche.

De verklaring noemt een aantal voorwaarden waaraan het BICC zou moeten voldoen om de effectiviteit van het instrument te waarborgen. Zo zou gewerkt moeten worden met nationale cofinancieringspercentages om de betrokkenheid van de lidstaten te vergroten en zouden lidstaten zich moeten houden aan bestaande afspraken, zoals de Europese begrotingsregels, om aanspraak te mogen maken op het instrument. Er is daarnaast een groeiende consensus dat het instrument zich zal richten op de ondersteuning van hervormingen en investeringen die bijdragen aan convergentie en de concurrentiekracht van een

¹ Aan eerdere gezamenlijke verklaringen heeft ook Estland deelgenomen. Deze verklaring is tot stand gekomen op het moment dat een nieuwe regering werd gevormd in Estland.

lidstaat. Welke dat zijn, kan mede in het kader van het Europees Semester worden geïdentificeerd.

**Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen**

Om de eenheid van de EU-begroting te borgen, stelt de verklaring dat het BICC zou moeten worden gefinancierd binnen de EU-begroting en onder het MFK-plafond. Het ligt voor de hand om het instrument dan ook toegankelijk te maken voor EU-lidstaten buiten de eurozone. De verklaring noemt in dit verband de mogelijkheid om te werken met een loket voor eurolanden en een loket voor niet-eurolanden, waarbij de laatste op vrijwillige basis zouden kunnen deelnemen. Lidstaten die niet deelnemen zouden dan gecompenseerd kunnen worden. In lijn met de Nederlandse MFK-inzet hechten de zeven lidstaten eraan dat besprekingen over het BICC niet vooruitlopen op de integrale besluitvorming over het MFK.

Ons kenmerk
2019-0000071280

Een aantal landen heeft de afgelopen maanden duidelijk gemaakt additionele bijdragen van eurolanden door middel van bijvoorbeeld specifieke belastingen aan het instrument mogelijk te willen maken, buiten de reguliere eigen middelen voor het MFK. In de verklaring stellen de ondertekenende lidstaten hier geen voorstander van te zijn.

Daarnaast hechten sommige landen aan een intergouvernementele overeenkomst (IGA) voor de *governance* van het instrument en om additionele afdrachten van eurolanden mogelijk te maken. Nederland heeft geen principiële bezwaren bij een IGA als instrument om tot afspraken te komen, maar is vooralsnog niet overtuigd van de toegevoegde waarde.

Het BICC zal onderwerp van gesprek zijn tijdens bijeenkomsten van de Eurogroep in mei en juni. Daarbij zal Nederland erop letten dat de kaders van de afspraak van december worden gerespecteerd en inzetten op een vormgeving van het instrument die recht doet aan de hierboven beschreven en eerder geformuleerde kabinetsinzet. Over de voortgang van de besprekingen zal uw Kamer op reguliere wijze worden geïnformeerd.

Hoogachtend,
de minister van Financiën,

W.B. Hoekstra

Joint Language on Ownership and Financing of BICC

In December, the Euro Summit agreed on a set of comprehensive reforms to pave the way for a strengthened EMU. Leaders endorsed a term sheet to strengthen the ESM and a terms of reference that sets out how the backstop to the Single Resolution Fund (SRF) will be operationalized.

The Euro Summit also mandated the Eurogroup to work on the design, modalities of implementation and timing of a budgetary instrument for convergence and competitiveness (BICC) for the euro area and ERM II Member States on a voluntary basis. Leaders agreed that the instrument will be part of the EU budget, coherent with other EU policies, and subject to criteria and strategic guidance from the euro area Member States.

We reiterate that the aim of the BICC is to foster economic convergence and competitiveness in the euro area and the wider EU. A prosperous and stable EMU depends above all upon strong national economies and sound national policies. Competitive and resilient economic structures, as well as sustainable public finances and national fiscal tools, promote sustainable economic growth and allow Member States to stabilize their economies at the national level. The new instrument would aim to foster both structural reforms and related high quality investments, targeting the economic challenges where the potential for improving convergence and competitiveness is highest, while avoiding overlap with other existing EU instruments. Without prejudice to our respective general positions on the size and content of the next MFF, the new instrument would supersede the Commission proposal for a Reform Delivery Tool (RDT) and its financial envelope.

The instrument should contain adequate safeguards to ensure complementarity and ownership, for instance by requiring national cofinancing from Member States. Cyclical modulation of the instrument (i.e. varying contributions, payouts or cofinancing in accordance with the cycle) would complicate the operation of the instrument and go beyond the mandate given by Leaders. Access to the instrument should be subject to sound budgetary principles and the applicable conditionalities that reflect our shared values, including with respect to rule of law, and obligations under the Stability and Growth Pact (SGP) and the Macroeconomic Imbalance Procedure (MIP). The instrument should strengthen the dialogue within the Semester between the Commission, individual Member States and the Council. In final decisions on reform and investments plans under the instrument and their subsequent implementation, the Eurogroup and/or Council and its Member States should play a key role.

The size of the instrument should be agreed upon as part of the MFF negotiations and fit under both the expenditure and own resources ceilings and should be significantly below the amount currently envisaged in the Commission proposal for a RDT. Financing of the instrument by participating Member States should be through the general own resources of the Union. A legal solution should be found to ensure that non-participating Member States are exempted from the financing of the instrument. We are not in favor of dedicated taxes as it challenges national competences. We underline the importance of unity of the budget as a key principle of the EU's budgetary framework and are not convinced of the need for external assigned revenue through an intergovernmental agreement. If some Member States nevertheless wished to supplement their share of the available funds through an intergovernmental agreement, there cannot be any presumption for others to participate.

To ensure fair burden sharing and consistency with the legal basis, the instrument could have separate windows for (1) euro area and (2) non-euro area Member States choosing to participate, within an EU instrument, but alternative structures consistent with the Euro Summit Statement could be explored. There could be a link to the relevant euro area recommendations in the context of the European Semester and the convergence criteria for those Member States preparing to join the euro or other reforms. Member States that do not participate in the BICC would in any case be compensated through the revenue side of the MFF.